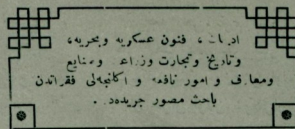

ارتقا

نسخه سی : ۱۰ پاره یه در .

شمديک جمعه کونلری نشر اولنور .

نسخه سی : ۱۰ پاره یه در .

بورالری بیلمه ین ، حتی آکلا به میان عوامک
جلب توجهی ایچون مودا چیقارمق ولسانی
عریان ، پریشان ، اقر باو خوشاندن دور ،
مزینات ادبیه و لفظیه سندن محروم براقق
جریان اوله ضد و معارض ایکنجه برسیل
ترقی شکنانه آچق دیمکدر .

§ ملاحظات مسروده عاجزانه مدن
عوام برشی اوقومسون کی بر فکر چیقلا -
رلسون . آنلر ایچون نه قدر چالیشیلورسه
ترقیات داخلیه مزه ، اوقدر خدمت ایدلش
اولور . حتی احمد مدحت افندی حضر -
تارینک آنلره مخصوص مؤلفات مقبوله
یتشدره درک دائره و قوف و معلوماتلری
توسیع ایتمک چالیشقلری ربع عصر دن

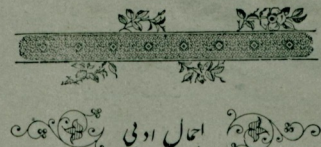
بری بومسلک منفرد سالاک اولانلر من
دخی جوغالدی . بومته عالیله نمره سیله درک
هوس قرائت کولکلن کولکه کچر نر معارف
عمومیه نك نشر و تعمیمندن جمله جه مقصود
اولان فکر ترقی قریباً اثبات ایدمک
نیجه لره دسترس اولق احتمالی کسب قوت
ایندی . ادبیات عثمانیه ده شعبه لر آچیلدی .
ترکجه شعرلر ، ترکجه یازمق ، قواعد
عثمانیه یی دیکشدریمک ، لسانی تراکیب
نحویه عربیه و فارسینه نورنارمق ، مثلاً
اکلنمک معناسنه یا کشماق ، قوللوق
و برمه معناسنه شاتاق کی کلمه لر اولانغی ،
بن کلام برمه اوزم کلدی دیمک ، ماضیه
کیمش ، حاله کیور ، آتی به ایلری ، دکره
قوجه یالاق مقابللری بولوق کی بدعتلر
ظهور ایندی . فقط فکر تجارت و زراعتی
ملهم ، اسلامیت و ترکلیک مین ، معیشت
بیینی معرف ، ازدواج و تناسله مندمج
حکم اجتماعیه یی ، فسر ، عرف و عادات و قانون
و نظامی ناطق ، وظائف اجتماعیه و اسلا -
مییه حاکم ، ترکلیک ندرلو برمزیت
قومییه علم اولدینقی موضع ، صنعت
و معرفت برماق ثروت و سعادتك هانکی
درجه سنه اصعاد ایدمک چکنی مشر و دها
سار لوازم مدنییه شامل اثرلر هنوز
کورونمادی . معافیله بونواقصک اکل
ایدیله چکنده امیدم بر کالدر . زمان

مهرده جیزه اهرامی
Les pyramides de Siseh

ده اده ادبک اثرشناسی به صورنا اتباع ایندیکی
و فقط تبلیغ حس و تبیین افاده اسلوب مزین
و احتشام کلام رعایت ایدمک اتمک نظر
و وجداندن بیکلک دنیلن فکر ترقی
پرورانه یی اولاندیردینقی تسلیم ایدرلر ،
حامد ، اولکیلرک رعایت ایندیکی طرز بدل
کاتی حسیاتنه تابینده عادتاً مضطر براقورق
اکرم بک کی ضابط لسانییه آگاه بر
ادب حساس ادبیات عثمانیه احتیاج
حاضرینی تمویبه ، ناجی کی برلسان شناس
تقیجه ، سزانی بک کی سار کرام ادبا ایله
یتشمن ، یتشجک شیان ارباب قلم دخی
فن ایدمک رونق اولان بوجریان تکامل
آرسنده شیوه و اساس لسانی تحکیمه برر
معاون ذی قدرت کسایمشلدر . بر صفحه
ادبیه کوریلان اک افاق برار انحرافک
ستورلر طووسی اعتراضات محل آچمسی بو
جریان تکاملک ایجاب ایندیکی طاشقنقلره
بکزر . لسان ندر ، نه صورله تکامل ایلره
نه صورته مظهر ترقی اولور ، کله ، حس ،
حسن افاده ندر ، طبیعت بیان و سادگی
الفاظک افاده اوزر ندرنقی تحکمی ندرجه -
ده دره لسانیک قواعدی نه بولده اولمیلدر ،
ترکجه دیکمک بولسان نلره محتاجدر ،
اصلاحات لسانییه نك تابع اولدینقی مقاصد
ندرلو مانفعلره حصول پذیر اوله ماز ،
ندرلو ملاحظات و تبعات ایله میدانه کلیر

برمزیت مقبوله در . فقط ساده لکدن
مقصد لسانیلری تشکیل ایدن کلامک عوام
آغزنده بیرایش اولانلری واسطه افاده
ایتمک دکلدر . هر صنعتک تابع اولدینقی
قواعد ، اصول ، طرز و اصطلاحات اولدینقی
کبی صنعت ادبیه دخی قواعد مخصوصه ،
اصول ، طرز و اصطلاحات ایله تیزین
ایتمشدر . بوندن ماعدا لسانیک اساس تشکیلده
حائز اولدینقی قوتی غائب ایتمه مسیچون بر
ضابطه معرفتله محافظه ایدمک . دکره اوده
شیوه در ، شیوه هانکی قانونه ، هانکی نظام
و عادت تابع ایسه لسان اوقولونی ، او
نظامی ، او عادتق طایر . آکا اطاعت ایدر .
قوانین سار . ده جاری اولان اصول
مفسوخیت و منسوخیت بو ضابطه نك
قانوننده جاریدر . فقط فسخ و نسخ
ایدیله چک مادملر ادبا و لسان شناسان زمانک
رأی و تصویبله اوردنن قالدیریلور . برمه
بشقلری اقامه ایدیلور . باقک . شناسی
مرحوم عصرک احتیاجاتی کئندن اول
ظهور ایدن عاکف پاشا ، رشید پاشا کی
اسانده ارباب قلمک میل ایتمکلی و ایدمک
حسن ایدمک جمله لر آرسنده کی زنجیر
تاسلادن براقق حلقه قیردینقی کی ترکیب
و تشکیل جمله ده دخی اصلدن آیرماق ،
اوزره برارچه ، برذره اثرصلاح کوستره -
بیلمشدر . بولردن سوکره کان بعض

اده یازم . بکی . فقط
بوتمک ناطق اولدینقی
مشکلاتی دخی ایتمک ایچون
براز در بجه دوشوم .
ایتمک بش آتی عصر دن
بری حسیات و احتراصانه
ترجان ایدیندیک کلامه ،
زاهت اسلوب و افاده دنیان مزیت
ادبیانه یی اعلا ایچون اوغراشوب بولدینقی
صنایع لفظیه و معنویه ، کلامک حس
و وجدان اوزر ندره حاصل ایتمک تاثیرات
خارقه یی ادامه ایدمک و سناط اقعاییه
مقابل کلام ، اسلوب و صنایع و سناط
بولورق ساده یازم . اول امرده شوقله
مهمی الیه آلمک که لسانده هرکله معنای
حقیقیسی اعتبارله مستعمل دکلدر . اوله
کلمه واردرک معنای مجازیه یی دلالتله
داخل اولدینقی ترکیب ویا جمله ده بشقه
بروظیفه ، بشقه برشیوه ایل اثبات وجود
ایدمک اذهان قارینده بشقه بر معنا تولید
ایدر . مثلاً حس کله یی هر زمان طویلو
دیمک دکلدر . بولکه اوزرینه انعطاف
ایدوب قالان نظر عرفان آتی هر جمله ده ،
هر ترکیبه بشقه براد ، بشقه بر حس ایل
محاط کورور . معنویات بشریه ده آکلامق
و طویق دیکمک خاصه لک کافه یی یازی ،
کله ، ترکیب ، جمله ایل آشکار اولادی
انسانلر صورت متنوعه اسلوبه احتیاج
کورمزلدی . آک ایچوندرک کلامی
اقسام عدیده یی آیران ارباب ادب او
قسملرک احتوا ایدمکلی اسلوب بیان
و طرز افاده یی دخی تعریف ایتمشدر .
بو امتیاز ، بزم ساده یازم دیه اورتیه
آیلان ساده دلان ادبامزک مدعیات
خود فروشانه سیله تأسس ایتمشدر .
احتیاج ایله میدانه کلمشدر .
§ هر لسان ایچون ساده لک برمزیتدر .

چون . برازدها بکله بیهوشم . نه اولور ؟
هم شهر و ادب عوام براز فیض آسون .

احمد راسم

آثار منظومه

زوالی اختیار

بل بوکولمش ، آل آفاق یقینره ، صارامش بت
هر آقیده سنده یار .

قاجاعات غریبی ایله اشرار ، مشغول :
چهره سنده چیز کیلر .

شویه دقتله باقیله کوزلرک ایستاده
لطیفه بیضاسنه ، صافیت سیماسنه :

بالی حالدن که کز مشدر نجه دریا دشت
لوح تابان جبینی برکشاب سرگذشت

بالی حالدن که وارلقدن بوکول بیزارد ؟
پیش نفرینده عالم بره یولازارد .

بالی حالدن که هب مضافلاره در بدر
دافا برمایع مهلکدن استعداده ایدر .

ایلیک تصادف ایندی کون ؟ کیم بیلیر کیدر ؟ دیدم
موکوره کیتیکه نهداسه بل مرقاق ایش ایدم .

خانلک اکثر اوکنند کیدر کیچون مطلقاً
هم جواردی .. فقط کیدی بو پیر خوشلقا ؟

سرسری افشان و خیزار ، قولوغنده شیشه سی
کیم بیلیر کیدر ؟ نهدر ، دردم بولک ایدیشه سی ؟

برکون ایوبک اوسروستان سناکسنکینه
اوغرامش ، بر فکر بی اجماعه طالعشده یته .

پیر مسنی کورمه میسی ؟ قازیشین بیلدم اودر !
دست بریش تفکر سروه یاسلاشش طورور .

قازیشینده کهنه برطاش کوزلی مطوق اوکا
بالی حالدن که هب افکاریده مصروف اوکا

محرزه آهسته یالاشدم هله بر قاج آدیم
خط سنک مقبره کوز کردر نجه آکلام .

دوشدیکم بیلدم ناسل بحران حساب ایدی !
کوردیکم ، حفظ ایندی کیم آیت ایدی :

آه من اله شق

« حیفاکه باد صرصر دمسردی اجل »
« خشک ایندی ییخ و رکنی نخل ایندیلم »
« بلبل کیم ایس اینی ایلدی بی »
« باماق قنای کل نوده ییمک »
« دیا بکا دورد ایله مایس ایدر »
« من بعد غم اولور اثری سور وعیدمک »
« تاریخ سال رحلی دوشدی برآه ایله »
« جنت مقری اولدی محمد فریدمک »
— ۱۲۹۹ —

بر بلینیش اوغلی مدفون آکلامه بیچاره
کیمه مش اوچای قلیندن بومدهش یاره .

خاکن ارواحی کومالت تضر ایله یور !
فجغله دندان ناه کویا تمسخر ایله یور !

برقیامت قوبدی پشیده قرارودی کوزلرم !
حافظه سنده کومدیکم قبری آرادی کوزلرم !

— ۲۱ مارت ۳۱۵ —

اسماعیل صفا

معیشت

« بر مریض لساندن »

— فرداشم احد راسمه —

کدازش حیاندن شو سری آکلامد که بن
مات ، بر دیدنه ک سگونه انقلابیدر

نصل خلاص اولور بشر دیدنه دن ، دوکمنه دن
حیات آتک تولی سنین اضطر ایدر

بر آز نمای ایلمه حضور واستراحت
کولاده کیزی برصد ، دیور مان جالش ، دیدن !

اوت ، زیون دکلیسک مصائب معیشته
جالش او عمر ایچون پالش که جور وقیری بلینشین

بو کون که اشته خشم ، دکل برنده صحن
« جالش ! » ندای هانک تکرر ایلیور یته

ایدوب زوالی یاورومک بکارلیه متراج

بو کون که اشته صبرلاور جریمه سفالت
باقوب تأسف ایله دم حیاتک شو حالته
جالش مشقت اولدور ، چالشمه درد احتیاج
— ۱۵ مارت ۱۳۱۵ —

ابن رفعت : ساح

نوی انجذاب

تتره دلده عشق وعیت ضیاری
بکار رانسماکزی افق ایچون

شیرنکی کدورتمه سوک وداع ایچون ...
سودا که بختیار ایدیور بی نوالی

تبدیل ایدر صفالره درد و جفاری
مرآت لوح فکرتمه انطیاع ایچون :

بر تو نثار خنده کزه انتظار ایدر ..
بر غمجه کیم ضیای محبتله لمه داره

برلمه کیم شمیم بکارتمه مخفف ،
بر حسن کیم حاسن عصبتمه مصنف :

بر قوت دیک بدایع قدرتمه آشکار
کیم نیم اتفانته بیگ جان اولور نثار

شامس بو حسنه عجزی اولمازسه معترف
سودا دیک — روای دکل — انتظار ایدر ..

بر خوش خرامکزه کیم بنی مست ایدر بوکون
احیا ایچون سعادت بی وسیله در

عناج ، قلب بر الم بر دلایه در
نجم حیاتی مهرکزه حصر ایچون بتون

ممکنی میلکزدن امال سوغوش ؟
قدسیت تفکرتمه بر چیله در

بدخت اولان بو بندمکزی بختیار ایدر ..
امداد ایچون خیالکزه خوش بهانه در

کاهی کورومکزی بکا زر نایقن ؟
هر خنده کیم — که خوش کورونور آفتابدن —

موجود اولان سعادتله بر نشانه در
قلب های عشقکزه آشیانه در

قور تارمسون خدا بی بو انجذابدن
کیم کاشانی چشمه هر دم بهار ایدر ..

لستقوویکی رؤف

ای غنچه دهن نرم ایله

ای غنچه دهن ، نرم ایله
هر غنچه ایله امال ایشار
سایه کده سنک برآز شن اولسون
بامال خزان اولان شوکلزار

ای غنچه دهن ، نرم ایله
صومسون سنی دیکلهدون بو یولر
هر غنچه سیله شمدی امواج [*]
الحانکته عرض حسرت ایلر

ای غنچه دهن ، نرم ایله
ورغمه ک ایله جهاله حیرت
ممحور نوای شوک اولسون
الحان ربانیه طبیعت

ای غنچه دهن ، نرم ایله
طویسون سسکی هزار اوایسون
بزمرد طوران شوکلستلک
قلبنده یاتان بهار اوایسون

محی الدین

غزل ترکی

بزم خوابانچیره بر مهر کیم یکنای بو
کلشن باغ اومده منعم غنای بو

حسرت جانان ایله اشیر درون برمال
دست ساقی ازلدن ایچدیکم صهای بو

ایتیور یارم ترم حاله واه ، المدا
بسته زنجیر ایدن مجنونی بر لیلی بو

[*] « غنچه » تعبیری بعضی ارباب فک و قنبله
« اویلدورمه » دیکلر بی نظیر ایدیورم . حال بوکه
حقیقت حال اوایل دکلر ، « غنچه » « حکمت »
طبیعه تعبیر اشدن اولوب جزئی بر زمان امتداد
ایدن بوجهنله قیمت موسیقیسی تعیین و تقدیر
اولنه میان موت ، یا خود بر قاج سولفوه محصله سی
اولان صدا دیکلر . محی الدین

برآزده — موسم حسلیله — عرب کستانه سی
شام مستیقی ، عناب کیم نواله تدارک ایدره
شیشه بی بر جبینه ، بونلری ده دیکر جبینه
برلشدرم .

تعریف اولنان خانانی بولوب قابوسنه یاتلا
شدنمده آیین بولدم . درحال ایچری کیدرم .
اصولله قاپونی قیادم . قابونق قایتمه سی متعاقب
النده شمدان ایله مهود جاریه لردن کوچکی
قازیشیمه چرق بی آلقه اوست فائده براوطیه
کورتوری .

اوطمه ک زینت وانتظامنه حیران اولدم .
برکوشه دده غایت مکلف برعشرت طاسقی
احضار ایداش ایدی . قدح لک ، صراجلرک
اعلاقلری ، متنوع سمرلک فاساتی کورنجه
جبینمده اوحسین شیشه ایله نواله میدهانه
چیقارمق بالطبع پک مناسبتره ، پک چرکین اوله
جفندن برآز سوکره بر واسطه ایله طیشاری
چیقوب جلوسه بنجر دن سوغاقه آغمی ویا
مناسب بر محله صافلامی تعظیم ایتدم .
مشوقم ، آرقه سی صیرمه واسطه ملاقات
اولان جاریه النده بر بوغچه اولدنی حالد
ایچری کیدی .

— مابعدی وار —

عودت ایندی زمان اله اوقاق بر کعافت
طولتشدردی .

— بونوره ؟ دیدم .
— همیشه کز خانم ویدی . دیدی .

— نصل همیشه ؟ دیدم .
— دین محلی بین خاغلردن بری همیشه کز

ایش . او پولادی . دیدی .
ایشی آکلام . ترمیه ترمیه ، فقط طحرفه

بالی اتمه مک غیرت ایدره ک کاغدی آلوب اوقودم .
قورشون قله و « نخ » یازینه مشابه بر یازی

ایله شوسوزلر یازاش ایدی :
« بک ! خاهشم ... سوغا فائده ... نومرو .

دهدر . یازین ایشام ساعت برده تشریفکزه
منتظرم . »

— ۳ —

اودقته دن بدله آرتق اوکونی ، باخصوص
ایرتمه سی کونی نصل یکیدر کیم ، نصل ایشام
ایندی کیم تعریف ایدم . نهایت ، وقت مهود
حلول ایدی . مادامکه داخل بزم جانان اوله جیم
اوزمک اوازمندن بری ، بلکه برنجیمی بادم
ناب اولدیندن ایشام اوزری یوز درمک بر
بول شیشه آلب [*] بیخانه ک برندن طولدرتم .

[*] اوتارینده عموماً یول شیشه استعمال اولتوردی .

ارتقانک تفرقه سی

سرگذشت خلوصی

محرری : ف . ر

— ۲ —

داغی صورتده بوزلا یئینده اقامت ایدوبده
هر کون مأموریت ویا تجارت ایچون استانبوله
کیدوب کلک مجبوریتده بولانلرجه بضاً ایجاب
مصلحتله صاحبعلری پک ارکان استانبوله یکدلکی
واقع اولورسه ده بر مان کلک بوم ایلیک واپورله
کایر واکتیا چارسویه چنه قو بویملر
ایچنده ک لواقطه ده طلم ایندی کیم کیم بضاً
علی — موسم کوره — طولکدرمه یکه ،
ایچوناطه وشریت ایلیک ایچون چونه چیلرده ک
مهود قسلی عجبلی دکانه کیدرم .
برکون یته چارسویه کیشیم معاندم وجه ایله
بدالطعام عجبلی دکانه کیدوب اوتورمدم .
آواره اتق بر قادی کله کله عجبلی به درت طایق